

kisvárdai lapok

34. évfolyam 6. szám - 2022. június 30. csütörtök

Tolsztoj: AZ ÉLŐ HOLTTEST
Az Aradi Kamaraszínház és a
szegedi Pinceszínház közös produkciója
Viktor Karentin: Gulyás Hermann Sándor

**Magyar
színházak
34. kisvárdai
fesztiválja**
2022. június 24 - július 2.

„Hosszú asztalt ülnek körül a szereplők. Pontosabban nemcsak ők, hanem a nézők egy része is. Akár vacsorát is kínálhatnának, de ehelyett majd egy keserű történetet tálalnak fel. Előbb azonban még játszani kezd az asztal mögött a zenekar – és a muzsika elementáris ereje mindvégig meghatározza az előadás hangulatát. Eleinte úgy látszik, hogy Tapasztó Ernő rendezése elsősorban tartalom és atmoszféra kontrasztjából építkezik, vagyis a tragikus történet cserepeit a mulatság jelenetei közt szórja szét. A színesek rendre kapcsolatba lépnek a közönséggel is, nemcsak faggatják, de szó szerint táncba is viszik őket. Csak egyvalaki nem ül le sosem az asztal mellé, áll kívül – szó szerinti és átvitt értelemben is – a mulatozáson: a főszereplő, Fegyva Protaszov.”

Urbán Balázs

Szakmai Klub

Forráspont – a beregszászi Kárpátaljai Megyei Magyar Drámai Színház előadása

Nyikolaj Erdman: Az öngyilkos – a nagyváradai Szigligeti Színház előadása

Érdekes módon újra egy olyan darab került műsorra a fesztiválon, amelyet filmből ismerhet a közönség. Ezzel kezdte a hozzászólását Gyürky Kata kritikus a beregszásziak előadása kapcsán. Ugyanakkor kiemelte: nagyon sok különbség volt az előadás és a film, de a darab eredeti változata és a most látott produkció között is. A beregszásziak verziójában például megjelent két szereplő, aki nem volt a Yasmina Reza darabjában, az idős anyuka és a tizenéves lány. Az előadás színészeit ezért először a változtatásokról faggatta a kritikus. Orosz Ibolya ezzel kapcsolatban elmondta, igyekeztek olyan verziót kidolgozni, amit az a közönség is jól fogad, amelynek ők játszanak, miközben nem akartak olcsó megoldásokat. A színész úgy fogalmazott, az ismert filmváltozat éppen a humorától fosztotta meg a színdarabot, ezért azt már az elején eldöntötték, hogy a humort erősíteni kívánják az előadásban. A változtatások azért voltak fontosak, mert közelíteni akarták ahhoz a közeghez, amiben ők élnek, és az eredeti francia darabban szereplő középosztálybeli család környezete nem ismerős annyira az ő

közönségüknek – mondta Orosz Ibolya. Gulyás Gábor esztéta felvetette, nem volt teljesen érthető az, hogy más címen játszották a darabot, mivel nem volt benne olyan alapvető módosítás, ami ezt indokolta volna. Hozzátette

viszont, hogy számára mindig nagy élmény a beregszászi társulatot látni. Pataki András rendező arról beszélt, szerinte még inkább az abszurditás irányába kellett volna elvinni az előadás stílusát, ugyanis az a groteszk, már-már abszurd poentírozás, ami megjelent, nagyon jól működött a produkcióban. Több hozzászóló is említette, hogy az „öldöklés istene” utalás megidézte a háborús konfliktust, amelytől nem lehetett elvonatkoztatni. A színészek beszámoltak arról is, hogy utoljára januárban játszották ezt az előadást, azóta nem volt alkalmuk. Kiderült a beszélgetésen az is, hogy Oleh Melnyicsuk, a produkció rendezője nem tudott átjutni a határon.

Több izgalmas kérdést is felvetett a nagyváradiak előadása Nyikolaj Erdman: *Az öngyilkos* című darabjából. A felvezetőben Gyürky Kata irodalomtörténész, kritikus elmondta, maga az öngyilkos-problematika is érdekes az orosz irodalomban, Dosztojevskij például komoly publicisztikát szentelt a témának az 1850-es években. Az Erdman-darabban is történik erre utalás. A kritikus kiemelte az előadás jelmezeit, a pazar színészi alakításokat, majd megkérdezte, hogyan esett a választás éppen erre a darabra. Botos Bálint rendező ennek kapcsán arról beszélt, hogy meg akarta mutatni azt a viszonylagosságot, amit az ideológiák használata

eredményez. A rendező szerint éppen ez okozza a mai nemzedékek problémáinak gyökerét, hogy folyamatosan megváltoztatott ideológiák, megerősített értékrendek mentén élnek, amelyek között az egyetlen hajtóerő a sértettség. Ezért igyekeztek elmenni az előadásban is az abszurditásig. Gulyás Gábor esztéta azt hangsúlyozta, nagyon jó megoldás volt a képkeretbe helyezett térelem, amelyben a főhős élete zajlott, ez egyúttal egy művészeti reflexiót is behozott. Szintén jónak értékelte a bábszínházra emlékeztető játéktípust, és kiemelte a főszereplő, Hunyadi István játékát. Azt is megemlítette, hogy a darabban a főhős egyfajta Imitatio Christi történik meg, a megváltás gondolata is központi problematika ebben a darabban. Németh Fruzsina Lilla szerkesztő-riporter hozzászólásában a clown-szerúséget méltatta, Török Viola zsűritag pedig arról beszélt, hogy az előadás felvetette a művészlét és a hit alapvető kérdéseit, azt, hogy fel kell-e áldoznia magát a közönségért.

Ungvári Judit

Kemény Woyzeck, kemény rock

Rendhagyó módon alakult június 29-én a színházi fesztivál programja – a délutáni előadást technikai okok miatt nem Kisvárdán, hanem Szatmárnémetiben lehetett megnézni. Ez közel kétórányi utazás után volt lehetséges, s természetesen visszafelé sem volt rövidebb. De megérte!

A Szatmárnémeti Északi Színház Harag György társulata egy olyan Woyzecket adott elő, ahol a főhős rockénekes. Nem főállásban, de számára ez élete legfontosabb tevékenysége. A német Rammstein zenekar számait adja elő az alkalmi zenekara – élvezetes átiratokban, jó koncertminőségben. Kemény zene ez, valódi hard rock! Szokatlan élmény a színházban ilyesmivel szembeülni, de perfekt módon működik az előadás. A rockegyüttes tagjai, Woyzeck, Marie, Tamburmajor, Doktor, Kapitány, Bolond, Margret, Altiszt és Kikiáltó adják elő a prózai, pontosabban a drámai eseményeket is. Folyamatosan ugratják és ugráltatják egymást. Egyfolytában szembeülnék a megaláztatás, a megcsalás és a féltékenység jelenségeivel, s ez olyan hangulatot teremt, amely a kiszolgáltatottság erős formájaként értelmeződik. Erről szólnak az eljátszott Rammstein-dalok is.

Van egy fontos szereplő, aki nem játszik a zenekarban, mert nem tud zenélni. Sőt beszélni sem. Mert ő egy kutya. Egy ifjú németjuhász, akit Pacónak hívnak – ő kapta Andres szerepét, s nagyszerűen helyt is áll Woyzeck közeli barátjaként. A címszereplő nem olyan csenevész, gyenge fizikumú karakter, amelyet az elmúlt években megszokhattunk ebben a darabban – Nagy Csongor Zsolt erőteljes fellépésű macsó alak, méltán lehet frontembere a zenekarnak. Érthető, hogy miért szeretett bele a

Budizsa Evelyn által alakított, szépséges Marie. De a dinamikus, férfias test itt most érzékeny lelket rejt, amit a kitűnő színész képes eredeti módon megjeleníteni – így jöhet létre a gyilkosság, ami Georg Büchner torzóban fennmaradt drámájának az alapja. A többi színészi alakítás is hiteles – a Tamburmajort alakító Orbán Zsolt, a Doktort megformáló Rappert-Vencz Gábor, a Kapitányt játszó Diószegi Attila ugyanúgy pontos, mint a Bolond szerepében Bodea Gál Tibor, Margretként Rappert-Vencz Stella, az Altisztként Szabó János Szilárd és a Kikiáltóként Péter Attila Zsolt szerepformálása. Albu István rendező színészvezetése jó ritmusú és magas színvonalú.

A színpadképek fantasztikusan izgalmasak. Egy vasfüggőnyt idéző elválasztó elem mögött változnak a díszletek – látványosan kihasználva a forgószínpad, a süllyesztő és a zsinórpaddás lehetőségeit. Mivel Szőke Zsuzsi nemcsak a díszleteket tervezte, hanem a jelmezeket is, így érthető, hogy miért olyan egységes stílusúak a színpadképek. Nincsenek historizáló elemek, az egész kortársnak hat, de úgy, hogy a jelenkori jegyek sem hangsúlyosak. Feltűnőek viszont a fényeffektusok, amelyek a klaszikus világítási megoldásokon túl rendre izgalmas játékokat hoznak létre.

Két síkon halad az előadás. Egyrészt megjelennek annak a történetnek a lelki dimenziói, amelyben Johann Christian Woyzeck borbély féltékenységből megöli élete párját, Marie-t, s aztán a gyilkosság miatt elnyeri méltó büntetését. Megrendítően drámai előadásban látjuk mindent. Másrészt újabb és újabb dalokat énekel németül Woyzeck a zenekara élén – túlzás nélkül mondható, hogy egy teljes koncertnyi zenélést élvezhetünk. A dalok mindegyike olyasmiről szól, ami az énekest egzisztenciálisan érinti, s bár a szövegek nyelvi megformáltsága messze elmarad Büchner mondataitól, a színház és a hard rock fura szimbiózisa mégis működik. Izgalmas élményeket ad a szatmárnémeti Woyzeck.

Gulyás Gábor

Rammstein-tribute koncert Szatmárnémetiben

Georg Büchner *Woyzeck* című, eredetileg töredékes darabját vitte színpadra idén tavasszal Albu István, a Figura Stúdió Színház vezetője. A rendező Szatmárnémetiben dolgozott a Harag György Társulattal. A különleges feldolgozásban megszólaló előadást az eredeti helyszínen, a szatmárnémeti teátrumban láthatta a fesztivál szakmai közönsége. A rendezőt a kivitelezésről és erről a rendhagyó fesztiválhelyzetről is kérdeztük.

Az előadásban fontos szerepet kapott a zene. Ez kiindulópont volt már a kezdeti fázisban is vagy később alakult így?

Mindenképpen kiindulópont volt. A *Woyzeck* ötlete Nagy Csongor Zsolthoz kötődik. Mikor játszott nálunk Gyergyóban a Három nővérben, már akkor beszéltük, hogy jó lenne egy *Woyzeck*et színre vinni közösen. Utána valahogy beugrott, hogy a szatmári színészek jól zenélnék. Sokan olyanok, akik önszorgalomból kikupálták magukat zenei téren. Az egész történet valamiért nekem a Rammsteinnel társult, így válogattuk tudatosan a zeneszámokat is. Fontos elemei a történetnek, reflektálnak hangulatokra, továbbviszik a történetet. Ahhoz, hogy megközelítsük a Rammstein hangzásvilágát komoly technikai feltételekre, hangszerekre volt szükség. Ezeket be kellett tennünk a térbe, így lett ebből zenekar, és ehhez kellett alakítanunk a teret is.

*Jól érzékeltem, hogy volt egyfajta határvonal a térben, amit csak *Woyzeck* és *Andres* léptek át? Mi volt ennek a szerepe?*

Az előszínpad tere külön *Woyzeck*é volt. Ott magányban

létezik, csak a barátja éri el. Az egyedülléthez szüksége van egy külön térre, ahol ezt meg lehet mutatni. A végén a gyilkosság helyszíne is ez lett.

*Miért döntött úgy, hogy *Andres* szerepét egy kutyára osztja? Mennyiben nehezítette meg ez a próbaanyagot?*

Andres szövegeit végigolvasva feltűnt, hogy nagyrészt csak válszol. Egy barátfunkciót tölt be és ennek nem kell feltétlenül embernek lennie. Szokták mondani, hogy az ember legjobb barátja a kutya, én pedig szeretem az állatokat és színpadon is szeretem használni őket. Teljesen más időben működnek. Pont ehhez a *Woyzeck*-magányhoz, a külön időben és térben játszódó jelenségekhez volt fontos adalék a német juhász. A próbaanyagokat inkább izgalmassá tettem, mint nehezzé, de nagyon sokat kellett dolgozni *Pacóval* (ő az *Andres* megjelenítő kutyája). Nem szeretünk volna külön mutatóanyagokat, nem ez volt a cél, inkább a jelenléte volt fontos, hogy valaki hallgassa meg *Woyzeck*et, de ne legyen belőle attrakció.

Mi érte el a társulatot a fesztiválhangulatból így, hogy saját színpadon játszották az előadást és nem Kisvárdán?

Nehéz így megélni bármit is a fesztivál hangulatából. Próbáltunk előtte, de így sajnos nem lehet teljesen átélni. Jobb lett volna itt játszani, de a technikai körülmények ezt nem tették lehetővé. Mégis ragaszkodtak az előadáshoz, és ezt így lehetett megoldani.

Olvastam róla, hogy a Figura Színháznak van egyfajta kísérleti jellege, ezt a szemléletet mennyire viszi tovább más előadásokba, rendezésekbe?

Számomra minden előadás egy kísérlet. Nem is tudom és nem is akarom másképpen felfogni a színházat. Úgy csinálom egy előadást, hogy ha valamit nem tudok, azt megpróbálom kutatni magamban. Ettől izgalmas számomra a színház. Minden előadás egy kísérlet, ez is az volt. Például a zene. Nem profi zenészekről van szó, hanem színészekről. Volt olyan, aki emiatt az előadás miatt tanult meg egy-egy hangszeren játszani, rengeteg munkájuk van benne. Nagyon jó próbaanyag volt, számomra és remélem számukra is. Ez volt az első munkám ezzel a társulattal, de jól éreztem magam, nagyon örültem és szerettem őket.

Van esetleg valamilyen dráma, ami jelenleg foglalkoztatja?

Sok minden foglalkoztat, de Sepsiszentgyörgyön most elkezdtem Tamási Áron Hullámozó vőlegényét próbálni, egyelőre még csak beszélgettünk. Jövő évad elején folytatjuk, és Tamási születésnapján lesz majd a bemutatója. Nagyon félttem Tamásitól, de itt az ideje leküzdeni ezeket a félelmeket.

Bakos Apolka

Mulatság helyett

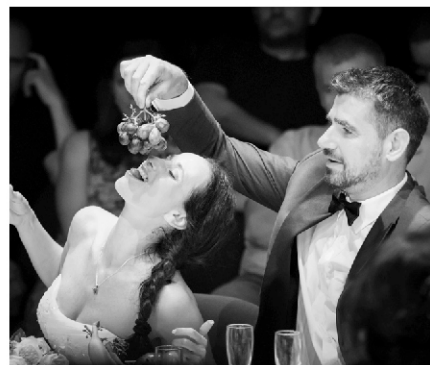
Tolsztoj: Az élő holttest – Szege- di Pinceszínház – Aradi Kamara- színház

Hosszú asztalt ülnek körül a sze- replők. Pontosabban nemcsak ők, hanem a nézők egy része is. Akár vacsorát is kínálhatnának, de ehelyett majd egy keserű tör- ténetet tálalnak fel. Előbb azon- ban még játszani kezd az asztal mögött a zenekar – és a muzsika elementáris ereje mindvégig meghatározza az előadás han- gulatát. Eleinte úgy látszik, hogy Tapasztó Ernő rendezése első- sorban tartalom és atmoszféra kontrasztjából építkezik, vagyis a tragikus történet cserepeit a mulatság jelenetei közt szórja szét. A színészek rendre kapcsola- tba lépnek a közönséggel is, nemcsak faggatják, de szó sze- rint táncba is viszik őket. Csak egyvalaki nem ül le sosem az asztal mellé, áll kívül – szó sze- rint és átvitt értelemben is – a mulatozáson: a főszereplő, Fegyva Protaszov.

Ami a tolsztoji történetből a színen kibomlik, az nem klasszi- kus „bűn és bűnhődés” kérdé- sör, nem is a hiábavaló önfelál- dozás példájának prezentálása, sokkal inkább egy olyan, alapve- tően egzisztencialista ihletésű történet, amelynek során a tár- sadalmon kívül álló antihős körül elfogy a levegő; vesztét ki- provokáló, ám környezetét meg nem váltó tettei elháríthatatlanul, feltartóztathatatlanul kö- vetkeznek egymásból. Ennek megfelelően a színészi játékmód terén hasonló kontraszt figyel- hető meg, mint tartalom és at- moszféra esetében: a Fegyát játszó Jászberényi Gábor alap- vetően realiztikus, kimunkált és szuggesztív, nagyban a jelen- lét erejére építő alakítása áll szemben a többiek finomabban vagy élesebben stilizáló, gyak-

ran látványosan harsány eszkö- zökkel élő játékmódjával.

Kérdés, hogy Az élő holttest ide- ális alapanyag-e ehhez a formai konstrukcióhoz. Hiszen nem közismert, sőt, kifejezetten ritkán játszott alkotás, így az elő- adás nem reflektálhat más be- mutatók koncepciójára, nem írhat felül játékkonvenciókat, a történet cserepeinek unortodox összerakása nem lepheti meg az alpművet nem ismerő nézőt (márpedig feltételezhető, hogy még egy színházi fesztiválon is ők vannak többségben), sőt még arra is ügyelni kell, hogy a befoga- dó ne veszítse el a fonalat. Ami érzésem szerint sikerül – ám jóval kevésbé sikerül fenn- tartani a néző figyelmét, az első percek felkeltette várakozást. Aminek sokkal inkább gyakorla- ti, mint elméleti okai vannak. A stilizálás egyhangú, szinte minden szereplő egyetlen hang- lejtést, ugyanazokat a gesztusoka- t használva szólal meg, így já- tékuk rövid idő alatt kiismerhető lesz, s a főszereplővel szemben álló masszaként egyre inkább érdektelenné válnak. Bizonyta- lanok a nézővel való kapcsolat- teremtés körvonalai is; mintha a színészek gyakran egyszerűen

nem vennék figyelembe, hogy az asztal mindkét oldalán ülnek nézők. Azok a nézők pedig, akik frontálisan látnak rá a színre, óhatatlanul figyelik középpont- ba került nézőtársaikat is, sok- szor el-elkalandozva a színpadi történésektől. S noha Tapasztó Ernő gyakran színre hoz találó játékötleleteket is (a legmulatsá- gosabbak a gyalázatosan visel- kedő halottakhoz köthetőek), a forma egyre vékonyabbnak tet- szik – a játék utolsó harmadá- ban már csak a zene, néhány jó poén és Jászberényi alakításá- nak szuggesztivitása viszi előre az előadást. Amelyből valószínű- leg nem az elméleti konstrukciót vagy a formateremtő igényt, hanem az erős atmoszférát, a zene erejét őrzi majd leginkább a befogadói emlékezet.

Urbán Balázs

„Jó érzés nézőként is jelen lenni”

A Szegedi Pincészház az Aradi Kamaraszínházzal közösen 2021. november 4-én mutatta be Lev Nyikolajevics Tolsztoj Az élő holttest című darabját Tapasztó Ernő rendezésében. Kancsár Orsolya, a színház ügyvezető igazgatója Lizaveta Andrejevna Protaszovát, a címszereplő feleségét játssza az előadásban. Vele beszélgettünk.

Évtizedek óta működik a Szegedi Pincészház egy olyan városban, ahol a Szegedi Nemzeti Színház is üzemel. Milyen nehézségekkel kell szembenéznie a társulatnak függetlenként?

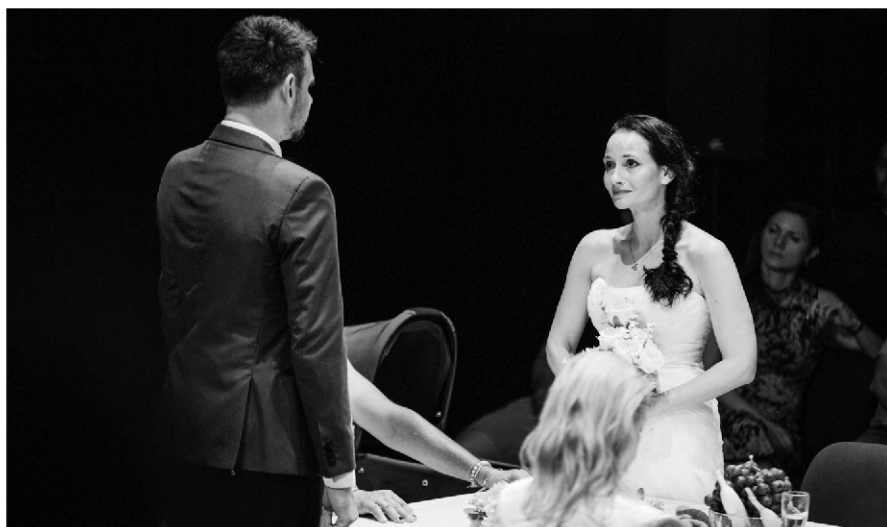
A legnagyobb problémát mindig az anyagiak jelentik. Mivel nem állami támogatású színház vagyunk, mindig csak az előző évadban derül ki, mennyi pénzből gazdálkodhatunk. Nehézség, hogy nem tudunk előre tervezni. Szegeden jelentős a kulturális élet egyébként, szerencsére nem vagyunk riválisai a másinak, sőt, kiegészítjük egymást.

Milyen többletjelentést kap napjainkban Tolsztoj darabja, amikor már társadalmilag is elfogadottak és igen gyakoriak a válások?

Szerelem, megcsalás mindig van, ettől aktuális bármikor a darab. Nagy érzelmekről szól. Sokszor fordul elő, hogy attól még, hogy valakik szeretik egymást – ez mindennapos –, nem tudnak együtt élni. Másat akarnak, máshogyan szocializálódtak, máshonnan jöttek, mások a családi minták.

Mit jelent ma „normálisnak” lenni? Milyenek most a megtörtendő társadalmi normák?

Mindenki magához képest kell, hogy normális legyen. Az

félsiker, ha valaki a tükör elé tud állni, és azt tudja mondani, hogy „én így szeretnék lenni”. A lényeg az, hogy önazonos legyen, ki merje mondani, mit szeretne, és akkor normális.

Színészként mi a legnagyobb kihívás ebben az előadásban?

Végig jelen vagyunk a színpadon, a kétórás előadás alatt egy percre sem lankadhat a koncentráció. Az eredeti írott darabban sok idő telik el. Ezt valahogy úgy kell megformálni, hogy folyamatában lássuk a történéseket. Nagy érzelmi amplitúdókat járunk be, amit viszont éppen emiatt, jó is játszani.

Az egész előadás egy lakodalomban játszódik, ahol a díszletben is jelzett helye van mindenkinek. Mi az a pont, amikor a szereplők elhagyják a helyüket? Mi a kiváltó ok?

A próbák során jött ez elő. A Pincészházban nem is a színpadon, hanem az előtérben játszunk, ott rendeztük be az asztalokat. Ez egy szűkebb tér, csak azok a nézők férnek be, akik az asztalnál ülnek. Filmes megoldás, mindenhol történik valami, és csak egy dologra tud figyelni a közönség. A legtöbb szereplő nem mozdul el, egyszer-egyszer,

mikor kifelé beszélnek, vagy a halál közeledtekor. A rendezésben ez eredetileg nem fogalmazódott meg.

Az élőzene segíti vagy nehezíti a játékot?

Mindenképpen segíti. Nagyon jó hangulata van, amikor már leülne a hangulat, mindig feldobja az embert. Ez is nehéz, hogy a zene gyakran ellentétben van a játszott érzélemmel: mindenki mulatozik, én meg sírok a Fegyva után. A zene visz magával.

Nem ez az első alkalom, hogy részt vesz a fesztiválon: mi a legkedvesebb élménye, ami Kisvárdához kötődik?

Tavaly még minden új volt, a Karnyónét játszottuk. Jó itt lenni, úgy egészében. Azt sajnálom, hogy nem tudunk végig részt venni a fesztiválon, hogy megnézzük a többieket, aztán beszélgessünk. Ezt sajnos senki nem tudja megtenni, mert család van, munka van, pedig az sokat hozzáadna a fesztiválhangulathoz, ha ott lehetnénk a többi előadáson is. Más helyzetben ezeket nem láthatnánk, hiszen az évadban végig játszunk. Jó érzés nézőként is jelen lenni.

Szalánczi Ágota

Akárcsak a nagyszakmáé – A kritikus mesterkurzusról röviden

Három pogácsa, két korty kávé. Egy óra. Jobbára akkor kezdődnek ugyanis a villám-workshopok, amin előzetes jelentkezés alapján vehetünk részt diákként vagy egyetemistaként. A kritikus mesterkurzust idén is Gyürky Katalin, Kovács Dezső és Szabó Réka vezetik, akiknek köszönhetően a látott versenyelőadásokról tudunk egy szakmai, de mindeközben barátságos és szabadabb légkörű közegben beszélgetni. Az elmúlt napok tapasztalatait próbálom az alábbiakban összegezni, bár a teljesség igénye nélkül, hisz több a gondolat, mint amit ez az oldal megbír.

Az egy-, másfél órás workshopokon főként befogadasesztétikai kérdéseket vitattunk meg, elméleti fogalmakat tisztáztunk, történeti kontextusba ástuk bele magunk, és a színháznak mint lélegző műfajnak a mindenkori kérdéseire kerestük a választ. Beszélgetéseink során ugyanis hangsúlyozódni látszott, hogy a színház örök előnye más műfajokkal szemben az, hogy élő. Ezt az elevenséget, illetve az ebből fakadó határozott körvonalakat próbáltuk egyszer még jobban megerősíteni, máskor pedig széthúzni és kitéríteni, a mához igazítva.

Gyürky Katalin hívta fel arra például a figyelmünket, hogy az idei fesztiválon szerepel legalább 4-5 olyan előadás, aminek van filmváltozata is. Ennek kapcsán esett szó többek között arról, hogy vajon a színház miként viszonyul a film műfajához, illetve vice versa, a film miben tér el a színháztól és miben közelít ahhoz. Szó esett a színházi felvételekről is, reflektálva a koronavírus adta/kényszerítette online közvetítésekre, és az ezekben rejlő lehetőségekre, valamint veszélyekre is. Nem utolsósorban a new media ele-

meit, a különböző filmes technikák színpadi felhasználást vettük számba.

Máskor nem annyira a műfaji különbségek vizsgálata, mint inkább a színháztörténettel, vagy az előadás szövegével való munka került előtérbe. Szabó Réka segítségével a történeti háttérinformációk gyakran kiegészültek gyakorlatibb jellegű kulisszatitkokkal is, melyek egyaránt vonatkoztak a színészvezetés csínjára-bínjára, de kitértek a dramaturgi munka „fondorlataira” is. Nem mindennapi információkkal gazdagodhattunk, amikor betekintést engedett például a szerzői jogokat övező viták világába, vagy amikor pontos útmutatást nyújtott a kortárs román rendezőnemzedék talán számunkra nem annyira ismert labirintusában.

Ahogy az előadások is többfajta világot és világlátást vonultatnak fel, úgy a nézőkben is megannyi vélemény fogalmazódik meg. Ugyanakkor természetükből adódóan ezek a vélemények nagyon gyakran erős eltéréseket mutatnak, amelyekből persze igencsak gyümölcsöző viták tudnak kialakulni. Kovács Dezsőnek köszönhetően kicsit jobban megérthettük, hogy miként kell finoman, a másik személyét tiszteletben tartva kritikát megfogalmazni. A jó kritika, illetve kritikai felszólalás ismérve ugyanis, hogy cizellált, nem rondít bele más személyiségébe és toleráns az esetleges eltérő véleményekkel szemben is. Az intelligens, kulturált viszonyulás nem pusztán másoknak enged teret, hanem akár saját téves megközelítését is elismeri, és kész addigi véleményének megváltoztatására is. Ehhez persze az is szükséges – hangsúlyozta Szabó Réka –, hogy folyamatosan gyarapítanunk illik a színházi nyelvben való jártasságunkat, vala-

Kovács Dezső
a kritikus villám-workshop vezetője

mint elengedhetetlen az is, mondta Gyürky Katalin, hogy szépirodalmat is sokat olvasson az ember.

Kétségtől több oldalról meg lehetne közelíteni, hogy miért bizonyultak hasznosnak ezek a „kisszakmai” beszélgetések, és az biztos állítható, hogy mindenki valami mást visz haza magával. Ám ezeknek az alkalmaknak alapvető varázsát mégiscsak az adta, hogy résztvevőkként mi is elmondhattuk azokat a gondolatainkat a darabokkal kapcsolatban, amelyeket máshol talán kevésbé, sőt, legtöbbször egyáltalán nem fejthettünk ki vagy vállalhattunk fel. A workshop irányítói kritikai érzékünk árnyalásával, ugyanakkor véleményünk abszolút elfogadásával és tiszteletben tartásával éltek. A felszólalás igénye természetes vágyként született meg bennünk. Mivel legtöbbször tanulmányainkon keresztül, hol szorosabban, hol kevésbé, de kapcsolódunk a színházhoz, talán számunkra ez a visszaigazolás számított sokat, hogy észrevételeink szintúgy lehetnek validak (akárcsak a „nagyszakmáé”). A kurzus gyümölcse pedig talán akkor érik be igazán, amikor tényleg „elindítjuk forradalmunk”, és kicsit hangosabban is felvállaljuk a meglátásainkat. Talán jövőre, vagy talán már holnap.

György Evelin

Mai program

10:00 – Szakmai Klub

(mindkét társulatnak 11 órától)

Moderátor: Németh Fruzsina Lilla

Felkért hozzászólók:

Az *Élő holttest*: Urbán Balázs12 órától: *Woyzeck*: Kozma András

Helye: KVMK Pódiumterem

10:00-tól 15:00-ig – Az **Aranybogár** – módszer Balázs Zoltán színésztechnikai tréningje

Helye: KonferenciaKözpont

(csak előzetes jelentkezés alapján!)

14:00 – Villám-workshop

kritikus mesterkurzus

Vezeti: Szabó Réka, Gyürky Katalin.

Helye: KVMK Pódiumterem

17:00 – Myka Myllyaho: **KÁOSZ**

Figura Stúdió Szh., Gyergyószentmiklós

(versenyelőadás, stúdióelőadás,

időtartam: 1 óra 40 perc) 16+

Helye: Művelődési Központ

19:00 – B.O.R. – Kolozsi Borsos

Gábor egyéni estje

Figura Stúdió Színház, Gyergyószentmiklós - gasztroszínház, kulináris est (1 óra 30 perc)

Helye: Várda Sport Hotel étterme

21:00 – Klaus Mann: **MEPHISTO**

Újvidéki Színház (versenyelőad.,

stúdióea., időtartam: 2 óra szünettel)

Helye: Zsinagóga

21:00 – **GYÖNGYHAJÚ LÁNY**

BALLADÁJA

TBG Production és Re-Production.

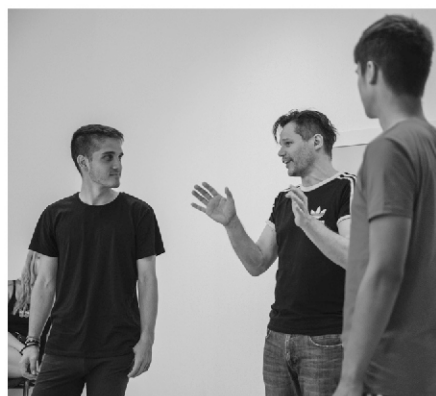
Időtartam: 2 x 50 perc

Helye: Refi Színpad

Napközben: **MR. PIANO** – guruló

zongora show Kisvárdai utcáin

Bővebben:

www.kisvarda.szinhasz.hu*Paolo Genovese: Teljesen idegenek, a Játékszín előadása**Az Aranybogár – módszer, Balázs Zoltán színésztechnikai tréningje***kisvárdai lapok**

A Magyar Színházak

34. Kisvárdai

Fesztiváljának napilapja

Szerkesztő:

Ungvári Judit

Munkatárs:

Both Gréta

Fotók:

Tugya Vilmos

Máté Viktor Gábor

Nyomdai előkészítés:

Kóczon Nikoletta

Nyomdai kivitelezés:

Imi Print Nyomda

Felelős kiadó: Nyakó Béla

ISSN 1587-8325

A Magyar Színházak 34. Kisvárdai Fesztiváljának támogatói:

Nemzeti Kulturális Alap

